

”Studier i kamratlig samvaro”

Av Helena Karlsson

I år (2017) är det 105 år sedan Arbetarnas bildningsförbund (ABF) grundades. Efter bildandet startades lokalavdelningar på många, många platser i landet. Här ska vi titta närmare på ett sådant exempel – ABF Vingåker.

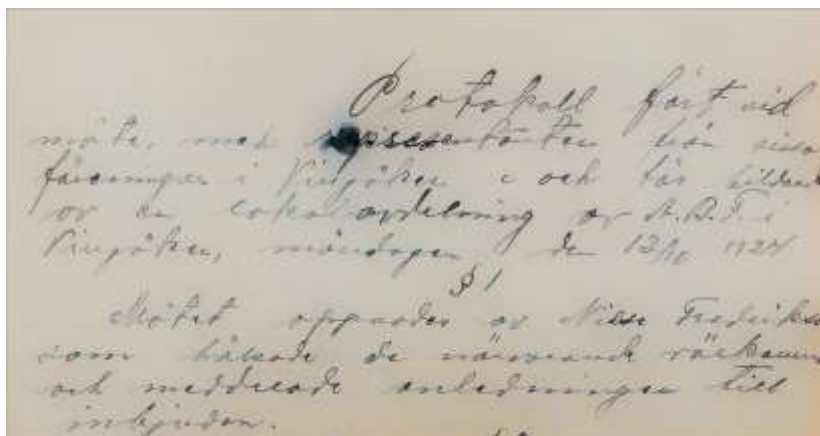
1800-talet och det tidiga 1900-talet var de klassiska folkrörelsernas storhetstid. Under denna period uppstod nykterhets-, frikyrko- och arbetarrörelsen med landsomfattande verksamhet på demokratisk grund. I nära anslutning till folkrörelserna utvecklades folkbildningen. Här var tanken att erbjuda en utbildning som skulle vara ”fri och frivillig”, alltså fri från statlig inblandning och frivillig för deltagarna. Genom folkbildningen kunde många fler få möjlighet att läsa, diskutera och lära sig saker, vilket gav verktyg för kunna påverka sig egen situation och samhället i stort.

Statsbidrag gavs från och med 1907 till vissa inköp av böcker till studiecirklar. Detta bidrog till en utveckling av studiecirkelverksamheten. Satsningen på folkbildningen medförde också att många föreläsningföreningar bildades och att föredragsturnéer anordnades.

År 1908 bildades Vingåkers studiecirkel. Verksamheten bedrevs som en läsecirkel, där medlemmarna bytte böcker sinsemellan. Varje bok presenterades noggrant av mötesdeltagarna och ”bedömdes” därefter. Cirkeln var verksam till november 1910.

Det skulle sedan dröja fram till 1924 innan ny studiecirkelverksamhet startades i Vingåker, nu i ABFs regi.

*Protokoll från bildandet
1924. ABF Vingåkers arkiv,
Vingåkers kommunarkiv*

Som namnet visar har

ABF sina rötter i arbetarrörelsen. Socialdemokraterna, Kooperativa förbundet och Landsorganisationen stod som grundare till det nationella förbundet 1912. När ABF i Vingåker bildades den 13 oktober 1924 var det också här arbetarrörelsen som tog initiativet tillsammans med representanter från bland annat nykterhetsrörelsen, som såg ABF som en väg till folkbildning även för nykterhetsivrarna.

Till en början stod cirkelteman som socialism, Kooperationen och socialförsäkringen på agendan men också frågor om hälsa och fackföreningskunskap. Verksamhetsåret

